

Valparna har blivit stora

Sju av nio kullsyskon var med på kennelträffen. Inbjuden instruktör var Birgitta Staflund Wiberg, som äger valpkullens pappa.

De är snart två år nu, våra unghundar. Sedan vi träffade labbarna senast har det hänt mycket i deras utveckling, både gällande vad de lärt sig och att de mognat.

Flera av dem har redan varit på sin första jakt, medan andra har visat framfötterna på olika tävlingsbanor.

Mari Nälsén

De nio labbevalparna som Jakt & Jägare har följt i tre tidigare avsnitt är inte valpar längre. De är dock ganska barnsliga ännu, några mer än andra.

Labbarna bjuder in till lek med andra hundar, men är trots det fantastiskt koncentrerade när det gäller arbete.

Alla är fostrade av olika familjer, men har ändå väldigt mycket gemensamt. Det gäller kanske

främst förmågan att ena sekunden ligga still och sova, för att i nästa sekund kunna jobba hårt med att hämta en apport.

Nu har alla utom en blivit röntgade och det ser mer än bra ut. Alla har fria höfter och bara en har en lindrig pålagring på armbågarna. Inga av dem har några andra problem och de är friska och starka.

I början av juni åkte fyra av nio i kullen på unghundsderby till

Lugna och stabila labbar. Men när det ska arbetas är det en väldig fart. Det sammanfattar alla ägare av kullen.

En jaktanläggning med uppfödning av fasaner och änder har under hösten haft en kampanj där oerfarna förare och hundar uppmuntrats att delta, för att se och lära. Fyra av unghundarna i artikelserien har varit med och är välkomna tillbaka.

Ordlista

- **Workingtest (WT)** är en tävlingsform av jaktprov, där hundarna går på dummy. Fem stationer ingår och maxpoäng är 100. WT är en inofficiell provform.
- **B-prov** är en egenskapsbedömning som går på kallt vilt. B-prov är en officiell provform.
- **A-prov** innebär bedömning under praktisk jakt. Detta är en officiell provform.

Marie Andersson med Krut på träning.

Helen Zetterströms Walle har gått bra på workingtest.

Sången i Dalarna. Målsättningen var gemensam för ekipagen. Det skulle vara en rolig provdebut, där alla skulle se till att hundarna höll ihop och hade en trevlig träningsdag.

En stor tävling

Unghundarnas uppfödare, Kerstin Andersson, berättar:

– Unghundsderbyt är en stor tävling för unga retriever som är upp till två år. Derbyt går på dummys och ett stort antal hundar brukar vara anmälda.

Många anser att det finns en stor risk i att starta sin unga hund på ett prov där det finns så mycket hundar och människor.

– Men det förstår jag inte riktigt, har man som målsättning att inte pressa sin hund med vissel-signalerna och annat, utan bara går in och låter hunden jaga på egen hand, blir den ju bara en erfarenhet rikare, kommenterar Kerstin Andersson.

Har tränat ihop

Kerstin och de fyra valpköparna hade tränat tillsammans hela våren. De kom överens om att man skulle göra just så, inte använda pipan. Hunden skulle få jaga själv och hela tävlingen bli en positiv upplevelse.

Så blev det. Trots 124 startande höll alla fyra hundarna ihop. Den

av dem som kom högst upp i prislistan hade 86 poäng. Det krävdes 91 för att gå till final.

– Alla fyra ekipagen gjorde bra ifrån sig. Även om inte alla fick höga poäng förde de sina hundar på ett föredömligt sätt. Jag är så nöjd, stolt och glad över deras insats, säger Kerstin Andersson

Kennelträff

Mitt i sommaren var det dags för kennelträff. Sju av nio unghundar deltog.

Inbjuden instruktör var Birgitta Staflund Wiberg, som dessutom äger hanhunden som är pappa till kullen.

I två dagar fick hundförarna lära sig hur man likt ett hus bygger upp sin hund, bit för bit.

– Det här är egentligen inte svårt. Man visar sin hund hur man vill ha det och sedan nöter man in det genom upprepad träning. Apportera, det behöver man nästan aldrig träna. Det är de andra sakerna som är viktiga, kommenterar Birgitta Staflund Wiberg.

Med de andra sakerna menar hon relationen mellan hund och förare.

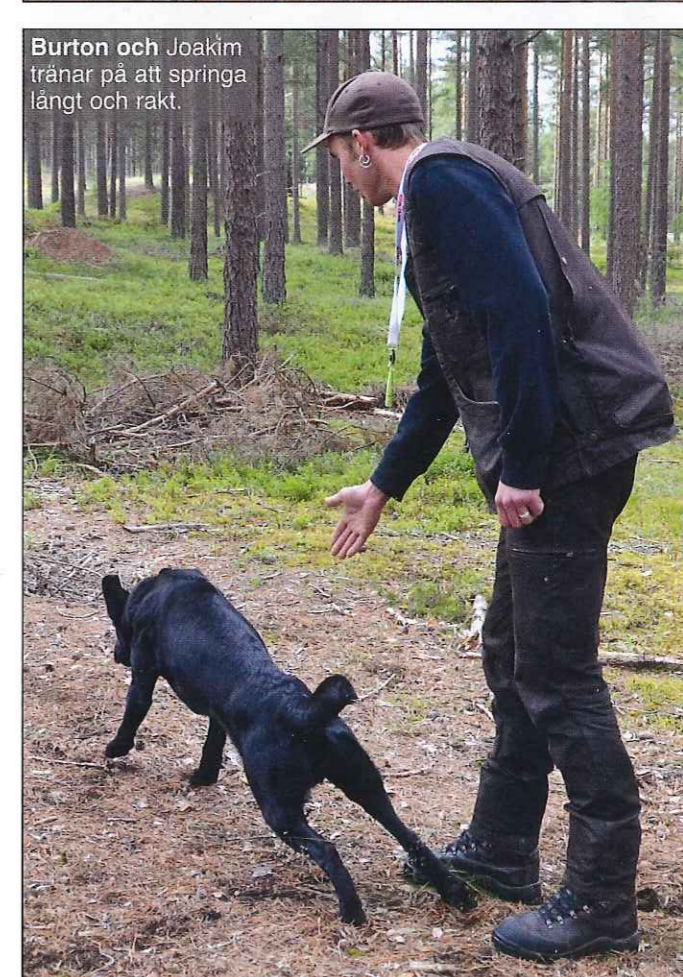
Om hunden lugn och trygg kan gå vid matte eller husses sida och bara vara passiv timmar i sträck.

Vänd

Ute på träning med unghundarna. I förgrunden Birgitta Staflund Wiberg och "kennelmamman" Kerstin Andersson.

Korrekt avlämning är viktigt.

Burton och Joakim tränar på att springa långt och rakt.

Sniper sover tryggt på matts arm.

Två unga labbhannar kopplar av.

Till vänster Lingon som varit med sin kullsysster på and- och gäs jakt.

Eva Wiklund äger inte bara Ina ur kullen. Hon har dessutom kullens mamma Mixa.

Två unghundar på duvjakt.

En ung apportör ska ligga tyst och lugnt i gömslet tills det är dags att jobba. Det kan alla unghundarna nu.

Walle på fasanjakt.

Fyra av Jakt & Jägares labbevalpar hjälper till som apportörer på en gård i Värmland.

Om den kan sitta still och vänta utan att göra någonting, länge, länge. Det är ju så en labrador ska fungera när den är på jakt.

Birgittas metoder går ut på att skapa ett beteende snarare än en förväntan på arbete.

Förväntan kan stressa upp hunden och få den att tappa koncentrationen, medan beteendet är inlärt och befast genom ett nötnande under lång tid.

Ett exempel på det är närsöket, då en specifik visselsignal talar om för hunden att den ska börja söka på den plats den är.

– Det är signalen som ska skapa beteendet att söka och det beteendet får man inte fram om man inte nöter in det, förklarar Birgitta.

Viktigt ta det lugnt

Det är lätt att gå för fort fram med en talangfull unghund. Allt går bra och man forcerar träningen och märker inte förrän det är för sent att hunden kanske skaffat sig olater, som är svåra att komma tillrätta med.

Hundar som piper och låter av iver eller stress är till exempel extremt svårt att komma tillrätta med. Tyvärr är det ett vanligt beteende.

För unghundarna blev det mycket passiv väntan under de här två dagarna, men det var inga problem för någon av dem. När andra hundar jobbade låg de flesta övriga och sov.

– Det här är jättefina unghundar och jag känner mig så glad över att min Fionn är pappa till dem, säger Birgitta.

Fina egenskaper

– De har mycket av hans fina egenskaper i sig. Lugna och tysta i passivitet och så är det fullt ös när de blir tillsagda att jobba, tillägger hon.

Så kom hösten och med den jaktsäsongen. De unghundar som finns i Värmland har haft tur.

En jaktanläggning med uppfödning av fasaner och änder har under hösten haft en kampanj där de uppmuntrar oerfarna förare och hundar att komma och vara med, för att se och lära.

Bra få in nya

– I en verksamhet som den här är det oerhört viktigt att man hela tiden får in nya apportörer och förare. Annars står man snart där med en massa gamla hundar och saknar återväxt, säger Anette Axelsson, som är hundansvarig.

Under åren har hon prövat på flera varianter för att hitta den där återväxten, allt från jaktkurser till prova-på-dagar.

Men i år har anläggningen hittat det som fungerat bäst. Det är ett slags prao-system, likt det som eleverna i grundskolan har.

Oerfarna bjuds in

Unga oerfarna ekipage erbjuds att följa med på alla jakter vid sidan av ett rutinerat ekipage.

Ofta handlar det bara om att vara med och insupa atmosfären, men visst kan det bli apportering också. Fyra av artikelseriens unghundar har varit med från och till och praktiserat under hösten. Ytterligare en hane är på gång in till nästa års jaktsäsong

– De har fungerat väldigt bra i höst. Alla fått prova på lite av hetluften under fasanjakt, berömmar Anette.

– När vi har kunder som jagar med stående fågelhund får hundarna den bästa träningen eftersom det går lugnt till. Det skjuts mindre och betydligt färre fåglar fälls. De här unghundarna är välkomna tillbaka när som helst, konstaterar Anette.

Nöjd uppfödare

Labbevalparnas uppfödare Kerstin Andersson är naturligtvis nöjd och glad över att hennes uppfödningar fått komma ut på jakt. Men hon höjer också ett

Några röster om hundarna

• **ULRIKA JONASSON MED RINGLET'S GOLDCREST, "SNIPER"**

Ulrika är mycket nöjd med sin hund. De tränar mycket grundare fortfarande, men har prövat att sätta ihop lite signaler. Det har gett ett fint resultat. Även de startade på unghundsderbyt och på workingtest i Dalarna.

– Vi startade med målsättningen att ha kul och att få med en positiv erfarenhet inför framtiden. Det lyckades vi med. Målsättning inför nästa år är start på B-prov, workingtest och att få gå med på jakt lite mer, berättar Ulrika Jonasson.

Sniper debuterade på fasanjakt under december och gjorde mycket bra ifrån sig.

Sniper med Ulrika Jonasson.

• **JOAKIM BERGSTRÖM OCH RINGLET'S GROUSE, "BURTON"**

Burton startade på unghundsderbyt i juni och gjorde bra ifrån sig. Framför allt hade de en trevlig dag i skogen. Joakim förde sin hund på ett sätt så att Burton kände sig oövervinnerlig när dagen var slut.

– Vi hade som mål att inte nolla på någon station. Det lyckades vi med på ett bra sätt, kommenterar Joakim.

Under kennelträffen var Joakim och Burton det ekipage som solklart var bäst i klassen på fotgående.

– Det är skönt när alla timmar av träning ger resultat, säger Burtons husse.

På sensommaren var de även med på ett tvådagars workingtest i Dalarna. Här gick Burton som en raket första dagen och husse var riktigt, riktigt nöjd.

Under hösten har de varit med på flera fasanjakter och Burton har visat framfötterna.

– Vi har verkligen fått mersmak, jag och Burton. Det

Joakim Bergström och Burton är bäst i klassen på fotgående.

är ju på jakterna det syns vad man tränat för och att det verkligen gett resultat. Förutom det tränar vi vidare och har så smått börjat med dirigeringsstråning, berättar Joakim Bergström.

Målsättningen är att försöka komma ut på B-prov med Burton nästa år.

vaningens finger. Alla av dem kanske inte är mentalt mogna för att utsättas för alla intryck som olika jaktupplevelser ger en unghund.

Klokt att avbryta

– Men alla de som har varit och jagat med sina hundar är kloka nog att avbryta om det skulle vara så att hunden inte klarar pressen, kommenterar Kerstin.

– Vi vet ju hur roligt det är och vilken livskvalitet som både vi och hundarna får av att vara ute

på jakt. Att våra valpköpare också får och vill vara med och uppleva detta är bara helt fantastiskt. Hundarna får kvalitet i livet och får göra det som de avlats för i generationer, tillägger uppfödaren Kerstin.

Nu händer inte så mycket på ett tag med jakt och träning.

Det avslutande reportaget om Jakt & Jägares labbevalpar får därmed vänta och kommer först om ett år.

Vänd

Några röster om hundarna

• MARIA OCH ANDERS ASP
MED RINGLET'S GARROT,
"ODEN"

Oden har tillsammans med matte Maria gått ett par apporteringsskurser.

Oden har startat på workingtest och fått två förstapris.

Dessutom har han varit på B-prov och gjort bra ifrån sig.

– Nästa år ska vi starta öppenklass på WT med honom, berättar Maria.

Husse Anders har haft med Oden på jakter, där han skött sig bra. I början fick han inte hämta något utan bara passivitet-träna.

Under hösten har labben fått vara med lite och hämtat en och annan fågel.

Anders tycker att Oden har god markeringsförmåga och letar tills han hittar. Hunden har utan problem hämtat in skammad fågel.

Familjen upplever Oden som lite valpig, vilket gör det extra viktigt att gå långsamt framåt.

• HELEN ZETTERQVIST
MED RINGLET'S GADWALL,
"WALLE"

Så här skriver Helen om sig och Walle:

"Walle har sedan i våras hunnit med en del. Vi har gått flera kurser för duktiga instruktörer. Dessutom har vi fått mycket hjälp av våra uppfödare Kerstin och Bengt inför starten på unghundsderbyt. Vi har även en träningsgrupp hemma vid skräddarsytt träffas, tränar och hjälper varandra." Walle har även startats på några workingtests.

"Mest för att testa av hur långt vi kommit i träningen och för miljöträning för Walle och tävlingsträning för mig. Det gäller ju att kunna hålla nerverna i styr, så man inte förstör för hunden", berättar matte.

På första starten kom de två i unghundsklassen. "Så jag är mer än nöjd och fick veta vad vi behöver träna mer på. Vi har fått två godkända WT-resultat under säsongen. Nästa år ska vi våga oss på B-prov, har jag tänkt."

För att träna sig själv har Helen Zetterqvist gått med som funktionär på jaktprov. Det är något som hon kan rekommendera:

"Man lär sig mycket."

Under hösten har de haft möjlighet att få vara med på fasan- och rapphunds jakt.

"Walle och jag har fått gå med en rutinerad apportör, som Prao.

Lingon har tagit ett förstapris på B-prov.

Familjen Asp upplever Oden som valpig, men här har han i alla fall fullt fokus.

Så här trött kan man bli av att starta på workingtest. Helen Zetterström och Walle.

Vi har gått efter både stående fågelhundar och spaniel. När han är lugn, och sköter sig bra, har han fått hämta fågel", berättar matte.

Vid ett tillfälle fick Walle verkligen testa det han tränats för.

"En skadskjutna fasan landade i midjehögt gräs på andra sidan en bäck. Den rutinerade apportören var ute på arbete. Jag fick dirigera Walle till området, eftersom han inte sett var den föll", förklarar Helen. Hon blåste söksignal och såg bara hur gräset vajade där Walle letade.

"Efter en stund kommer han ut med en fågel i munnen, simmar över bäcken och lämnar stolt den fortfarande levande fasanen i min hand. Då växte lille Walle i mina ögon. Det var så härligt att känna att all träning som vi lagt ner fungerar när det verkligen gäller."

• CARINA PERSSON OCH RINGLET'S GARFISH, "HEDDA"

Hedda och Carina har många järn i elden och satsar inte enbart på Heddas karriär som jakthund.

– Vi är nu igång och tränar jakt, bruks och lydnad. Jag försöker vara noga med att lägga upp och anpassa träningen så att det inte krockar eller blir rörigt, vilket gör att allt tar lite längre tid än om vi bara skulle hålla på med en gren, berättar Carina.

Hon upplever Hedda som stabil, uppmärksam och fokuserad under träning med en bra "av och på-knapp".

Hedda har mycket motor men ingen stress.

Men matte Carina tycker att tiken ännu är lite omogen i vissa situationer.

– Under sommaren och hösten har vi startat i lydnadsklass ett och tagit ett förstapris och blivit uppflyttade till lägre klass-spår, berättar Heddas matte.

Tiken har även gjort mentalbeskrivning och blivit godkända i anlagsklass viltspår.

– Jag är glad över att hon har presterat så pass bra på tävling trots att hon är ganska omogen och otränad ännu. Det är roligt att se hur den seriösa sidan tar över vid arbete, sammanfattar Carina Persson.

Under 2014 är planen att debutera på B-prov och workingtest samt att starta lydnadsklass två och lägre spår.

• MARI NÄLSÉN MED RINGLET'S GOLDENEYE, "LINGON"

Jakt & Jägares Mari Näléns unghund Lingon har gått som taget på workingtest under vår och sommar.

Det har blivit tre godkända resultat på workingtest och ett

förstapris på B-prov. Lingon har också varit med på en del jakter.

Ekipaget har varit och skyddsjagat grågås under sommaren och på flera duvjakter där hon tillsammans med flera andra hundar hjälpt till att hämta in det skjutna viltet.

Tiken har även fått stå med på pass när matte hade egen bössa med sig.

Ekipaget har också varit med på fasan- och rapphunds jakt efter stående fågelhundar och spaniel, på andjakt samt på skogsfågeljakt med finnspets.

Lingon är fantastiskt lugn och balanserad, även om hon inte varit ute i hetluften på allvar ännu.

Inför nästa år kommer Lingon att få arbeta med visselsignaler och tecken inför introduktionen av dirigeringar.

Om det blir någon start i öppen klass på workingtest eller B-prov är oklart.

Det beror på hur långt hunden kommer.

Lingon är en riktig arbetsmaskin men väldigt "barnslig" i vardagen fortfarande. Det är tänkt att försöka få en start i kvalificeringsklass på A-prov i alla fall.

När jägaren gifter sig eller det vankas dop...

...beställer du denna unika minnessak från **RONSVE LASERGRAVYR**. Två glasskivor med 5 värmeljus emellan garanterar en mycket effektfull present som är en verklig prydnad i alla hem. Mått: 300 x 150 x 80 mm.

Pris inkl. frakt: 595 kr.

Hemsida: www.ronsvelasergravyr.se
Telefon: 0704- 37 96 26, tisd-torsd 19-21